

## **Katedra trestního práva**

### **Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Tomáše Prázdného „Okolnosti vylučující protiprávnost se zaměřením na oprávněné použití zbraně“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 104 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, osmi kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je přiměřený zvolenému tématu práce a zahrnuje i několik pramenů zahraničních. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku sice tradiční, avšak rozhodně netradičně zaměřenou na oprávněné použití zbraně. Právě toto užší zaměření práce kladlo na autora zvýšené nároky při vyhledání relevantních úžeji zaměřených pramenů a současně před autora stavělo nesnadný úkol záležející v odlišení tohoto institutu od obecněji orientovaných institutů nutné obrany a krajní nouze. Z tohoto hlediska je zpracování zvoleného tématu aktuální a žádoucí. Metody odborné a vědecké práce, které autor použil, jsou odpovídající.

Po stručném úvodu, ve kterém autor charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje nástinu historického vývoje okolností, které vylučují protiprávnost činu a zejména místu těchto okolností v systému trestního práva a v této souvislosti zvláště pak postavení protiprávnosti v systému zákonných znaků trestného činu. Kladně třeba hodnotit, že se autor věnuje rovněž problematice omylu o zákonných předpokladech a mezích jednání v rámci okolností vylučujících protiprávnost. V souvislosti s negativním omylem však třeba poznamenat, že názory na posuzování takového omylu nejsou v odborné literatuře jednotné.

Následující kapitoly práce jsou pak věnovány postupně jednotlivým institucionalizovaným okolnostem vylučujícím protiprávnost činu. Autor zde na podkladě odborné literatury a judikatury charakterizuje jednotlivé zákonné znaky typových okolností. Záslužně zde věnuje pozornost i tzv. omluvné krajní nouzi, která je známa především v německé jazykové oblasti a nezřídka je de lege ferenda doporučována jako podnět pro úpravu českou. Zdařilá je komparace zákonných znaků nutné obrany a krajní nouze. Kladně třeba hodnotit, že autor postihl vývojové změny v názorech na posuzování situací, kdy zdrojem nebezpečí jsou osoby trestně neodpovědné pro nedostatek věku nebo duševních schopností, příp. osoby jednající v omylu. V této souvislosti autor správně věnuje zvýšenou pozornost problematice tzv. automatických obranných zařízení, která jsou v odborné i laické veřejnosti předmětem častých diskusí. Stanoviska, která zde autor zaujímá, jsou vesměs dostatečně podložena argumenty a lze je akceptovat. Rovněž třeba kladně hodnotit, že v souvislosti s institutem svolení poškozeného je podrobněji analyzována i problematika lékařských zákroků z hlediska vyloučení protiprávnosti.

Nejzajímavější partií práce je pak kapitola sedmá, která se meritorně zabývá institutem oprávněného použití zbraně. Autor zde podrobně a zasvěceně pojednává o klasifikaci zbraní a střeliva, o jednotlivých skupinách zbrojního průkazu, popisuje postup při získávání zbrojního průkazu, zbraně samotné a průkazu zbraně a vyjadřuje se i k některým kontroverzním názorům, vyslovovaným zejména laickou veřejností. Poněkud netradiční je jeho názor, že ustanovení § 32 tr. zákoníku zahrnuje nejen případy užití zbraně veřejnými ozbrojenými sbory, ale i v tzv. civilní sféře. Zde ovšem není zcela jasné, co se v takovém případě rozumí „mezemi stanovenými jiným právním předpisem“, které by v civilní sféře použití zbraně limitovaly, když tyto podmínky a meze limituje přímo trestní zákoník.

Předposlední kapitoly práce jsou pak věnovány jednak zajímavé komparaci s právní úpravou ve velké Británii a v USA a jednak námětům de lege ferenda.

V závěru své práce pak autor shrnuje poznatky, názory a závěry, ke kterým ve své práci dospěl.

Celkově lze předloženou práci hodnotit jako dobrou. Autor prokázal skutečně hlubokou znalost právní úpravy a jejího odrazu v odborné literatuře a v judikatuře, jakož i praktických interpretačních i aplikačních problémů souvisejících zejména s institutem oprávněného použití zbraně. Kladem práce je rovněž pečlivost a systematičnost zpracování analyzované materie, tvůrčí práce s odbornými prameny a schopnost autora výstižně formulovat vlastní stanovisko a vyjádřit vlastní názor na sporné otázky.

Předložená práce po obsahové i po formální stránce splňuje všechny požadavky, které jsou na rigorózní práci kladeny, a tedy je zcela způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě by se autor mohl vyjádřit k otázce, jaké názory se v odborné literatuře vyskytují na posuzování právních důsledků negativního skutkového omylu o znacích okolností vylučujících protiprávnost.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě rigorózní práce a po úspěšném složení ústní rigorózní zkoušky byl Mgr. Tomáši Prázdnému udělen titul doktora práv.

V Praze dne 3.6.2015

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.  
oponent